

TÜRK AKADEMİSİ

Türk Akademisi Siyasi Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı (TASAV)

www.tasav.org

DÜŞÜNCE DÜNYASINDA TÜRKİZ

Ulusal Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi

Yıl/Year: 13 • Sayı/No: 62 • Ağustos/August 2022

ISSN: 1309-601X

TASAV Adına Sahibi / Owner on behalf of TASAV

İsmail Faruk AKSU

Editör / Editor

Prof. Dr. Yalçın SARIKAYA

Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

Konur Alp KOÇAK

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Savaş ÇEVİK

Doç. Dr. Celal TAŞDOĞAN

Dr. Kubilay KAVAK

Dr. Mehmet ŞAHİN

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Mehmet ALTUNKAYA	Doç. Dr. Arif BAĞBAŞLIOĞLU
Prof. Dr. Birol AKGÜL	Doç. Dr. Alparslan A. BAŞARAN
Prof. Dr. Nevzat AYPEK	Doç. Dr. Mehmet EKİZ
Prof. Dr. Mehmet Emin ÇAĞIRAN	Doç. Dr. Oğuzhan GÖKTOLGA
Prof. Dr. Murat ÇETİNKAYA	Doç. Dr. Gökhan GÜNEYSU
Prof. Dr. Hilmi DEMİR	Doç. Dr. Ali GÜRSEL
Prof. Dr. Ruhi ERSOY	Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ
Prof. Dr. Mehmet GÜNAL	Doç. Dr. Hayri KESER
Prof. Dr. Erkan GÖKSU	Doç. Dr. Hasan Sencer PEKER
Prof. Dr. Yonca İLDEŞ	Doç. Dr. Göktuğ SÖNMEZ
Prof. Dr. Ragıp Kutay KARACA	Doç. Dr. Yasin ŞEHİTOĞLU
Prof. Dr. Timuçin KODAMAN	Doç. Dr. M. Halit YILDIRIM
Prof. Dr. M. Hanifi MACİT	Dr. Atilla BEDİR
Prof. Dr. Ahmet Bedri ÖZER	Dr. Mahmut ÇİTİL
Prof. Dr. Yusuf SARINAY	Dr. Hasan EŞİCİ
Prof. Dr. Okan TAŞAR	Dr. Cemil Doğaç İPEK
Prof. Dr. İlyas TOPSAKAL	Dr. Kürşat KORKMAZ
Prof. Dr. Erol TURAN	Dr. Tuğrul KORKMAZ
Prof. Dr. Turgay UZUN	Dr. Hatice MUMYAKMAZ

DÜŞÜNCE DÜNYASINDA TÜRKİZ

Ulusal Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi

Düşünce Dünyasında Türkiz, Türk Akademisi Siyasî Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı (TASAV) tarafından hazırlanıp Nisan, Ağustos ve Aralık aylarında olmak üzere yılda üç kez yayınlanan hakemli bir dergidir. Dergimiz, *Google Scholar* ve *SOBİAD* tarafından taranmaktadır.

Düşünce Dünyasında Türkiz, bilimsel danışman kurulunda ve yayın kurulunda bulundurduğu farklı disiplinlere mensup akademisyenler ile bilimsel nitelik ve yenilikten ödün vermeyen saygın bir akademik dergi olarak İngilizce ve Türkçe makalelere ve kitap tahlillerine yer vermektedir.

Düşünce Dünyasında Türkiz; siyasî, sosyal ve ekonomik politikaların belirlenmesine, mevcut politikaların bilimsel veriler ışığında tahlil edilerek geliştirilmesine ve önemli sorunların çözümüne yönelik politika önerilerinin ortaya konmasına öncelik atfetmekte, disiplinler-arası araştırmaları teşvik etmektedir.

Sosyal bilimlerin birçok alanında hazırlanacak araştırmalara yer veren *Düşünce Dünyasında Türkiz*, bilimselliğin ilk şartı olan nesnelliği temel yayın ilkelerinden biri olarak kabul eder. Dolayısıyla dergimize yayınlanmak üzere gönderilen tüm yazılar, tarafsız hakemler tarafından en hızlı şekilde gözden geçirilir ve uygun görülmesi hâlinde telif ücretleri yazarına ödenmek kaydıyla basılı ve elektronik ortamda yayınlanır.

About the Journal

Düşünce Dünyasında TÜRKİZ is a peer-reviewed journal on social sciences published in every four months by TASAV, a non-profit think-tank based in Ankara, Turkey. The editorial board has the authority to decide which papers comply with the rules and principles of academic writing and qualified for publication in the journal. Each paper submitted for publication is subject to review of at least two undisclosed referees. Having a paper published in this journal does not require any payment to TASAV.

İletişim / Contact

29 Ekim Caddesi 2654. Sokak No: 1 Gölbaşı-Ankara/Türkiye

Tel: +90 312 460 1779 • Faks: +90 312 460 1789

www.tasav.org • iletisim@tasav.org • turkiz.dergi@tasav.org

Tasarım, Dizgi ve Baskı / Design and Printing

Vega Basım Hizmetleri • Sertifika No: 43714

Korkutreis Mahallesi Lale Caddesi No: 21/A Ankara/Türkiye

Tel: +90 312 230 0723

Baskı tarihi / Published in: Ağustos/August 2022

İÇİNDEKİLER

Yalçın SARIKAYA Editörün Notu <i>Editor's Note</i>	vii
Özkan DAŞDEMİR & İbrahim Kurtcebe AKKUŞ Miftâh-ı Behişt'te Komşuluk Hukuku <i>Neighborhood Law in Miftâh-ı Behişt</i>	1
Abdulkadir BABALIK Halil Rıfat Paşa'nın Rusya ile Görüşmeleri <i>Halil Rıfat Pasha's Negotiations With Russia</i>	17
Mustafa MAYDA Yerel Kalkınma Çalışmalarında Dijital Medyanın Etki Gücü <i>The Impact of Digital Media in Local Development Works</i>	33
Diñer KOÇ Rum Piskoposu Neopatrashlı Hrisanf'ın Türkler ve Onlara Komşu Halklar Hakkındaki Raporu <i>Report of the Greek Bishop Hristaf the Neopatrasian About Turk and Neighboring Tribes</i>	55
İbrahim Caner TÜRK Ziraat, Orman ve Hayvancılığın İslahına Dair Ziraat ve Fen Heyeti Tarafından Sultan II. Abdülhamid'e Sunulan Bir Layiha <i>The Pleading Presented to Abdulhamid II By the Agriculture and Science Committee on the Improvement of Agriculture, Forest and Livestock</i>	101

EDİTÖRÜN NOTU

Değerli TÜRKİZ okurları,

2022 yılının Ağustos ayında; önemli kısmı tarih alanında olan kıymetli araştırma makaleleri ile karşınızdayız. Muhtelif konulara odaklanması nedeniyle bir özel sayı niteliği taşımayan 62. Sayımızda Türk tarihini, hassaten diplomasi tarihini, kültür hayatını ve kalkınma hususunu konu edinen altı çalışma yayımlanmaktadır.

Her biri kıymetli emekler sonucu ortaya çıkan bu çalışmalardan; “Rum Piskoposu Neopatraslı Hrisanf’ın Türkler ve Onlara Komşu Halklar Hakkındaki Raporu” isimli makale Prof. Dr. Dinçer KOÇ tarafından yazılmıştır. Prof. KOÇ, çalışmasında bir Rum Ortodoks piskoposun 17. yüzyıl sonunda Rus Çarlığı için yaptığı seyahat ve bunun neticesinde hazırladığı raporu incelemektedir. Okurlarımız için çarpıcı bir takım bilgiler içeren çalışma, Çarlık Rusya’nın gerek Osmanlı Türkiyesi gerek Gacar İrani gerekse Türkistan hanlıklarına ilişkin neleri öğrenmeye çalıştığına, bu piskoposun muhtemel Rus işgalleri için Çarlık karar alıcılarına nasıl akıl verdiğine, velhasıl Anadolu’dan neredeyse Hindistan’a kadar olan sahada o dönemde olan bitene ışık tutmaktadır. Böylelikle orijinal bir kaynak Türkçe’ye aktarılmış da olmaktadır.

“Ziraat, Orman ve Hayvancılığın Islahına Dair Ziraat ve Fen Heyeti Tarafından Sultan II. Abdülhamid’e Sunulan bir Layiha” başlıklı makalede ise yazar Doç. Dr. İbrahim Caner TÜRK, mezkûr dönemdeki layihalar hakkında genel bilgi vermekte ve sonra ziraate ilişkin özel bir raporun değerlendirmesini yapmaktadır. Bu makaleyle, okurlarımız aynı zamanda dönemin zirai üretim modeli, ürün çeşitleri, tarım teknikleri, zararlı hastalıklarla mücadele, mahsulün korunması meselesi gibi pek çok husus hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

Prof. Dr. Özkan DAŞDEMİR ve Arş. Gör. İbrahim Kurtcebe AKKUŞ tarafından kaleme alınan “Miftâh-ı Behişt’te Komşuluk Hukuku” başlıklı makale adından da anlaşılacağı üzere, İbrahim b. Ahmed’in

Miftah-ı Behişt (Cennet'in Anahtarı) adlı eserinde komşu hakkı, komşuluk hukuku hususlarının ele alınışını incelemektedir.

İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Tarih alanında Doktora öğrenimi devam eden Abdulkadir BABALIK tarafından hazırlanan "Halil Rıfat Paşa'nın Rusya ile Görüşmeleri" başlıklı makale ise, 19. yüzyıl başında Osmanlı tarafından Rusya'ya gönderilen Kaptan-ı Derya Halil Rıfat Paşa'nın oradaki diplomatik tecrübesini, müzakerelerini, değerlendirmelerini konu edinmektedir. İncelemeye konu dönem de şahıs da son derece önemlidir. Gerek hatırat incelemeleri açısından gerekse Osmanlı diplomasi tarihi açısından kıymetli bir başvuru kaynağı oluşturan bu çalışmayı tarih ve uluslararası ilişkiler öğrenci ve araştırmacılarına tavsiye ederim.

Dr. Mustafa MAYDA tarafından yazılan "Yerel Kalkınma Çalışmalarında Dijital Medyanın Etki Gücü" başlıklı makale dijitalleşme olgusunu yerel kalkınma bağlamında değerlendiren, bu kapsamda özellikle dijital medya faaliyetlerini, türleri, kapsamı ve etkileriyle analize konu eden bir çalışmadır. Sanayi 4.0 süreci de denilen yeni kalkınma evresinde daha fazla alana yansıyan dijitalleşme, gerek Türkiye'de gerekse dünyanın başka ülkelerinde kalkınmanın hem vazgeçilmez bir ögesi hem de önemli bir göstergesi durumundadır. Bu bakımdan MAYDA'nın çalışması dikkate şayandır.

Çalışmalarıyla, okurlarımızın ve konuyla ilgili akademisyenlerin istifadesini temin eden kıymetli bilim insanlarına, Yazı İşleri Müdürümüz Sayın Konur Alp KOÇAK'a, Editör Yardımcısı Sayın Dr. Mehmet ŞAHİN'e, Doktora adayı Sayın Ufuk TOK'a, Yayın Kurulu ve Danışma Kurulu üyelerimize, dergimizin tasarım ve basım işlerini gerçekleştiren kıymetli çalışanlara teşekkürlerimi sunuyor, bir sonraki sayımızda buluşmak üzere iyi okumalar diliyorum.

Prof. Dr. Yalçın SARIKAYA

Editör